

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא קמא דף ל. Some of the topics we will learn about include.

The first Mishnah's Halachah of

השופך מים ברה"ר והוזק בהן אחר חייב בנזקו

If someone poured water in a public area and it caused damage to others, the שופך is liable for תשלומין.

רב says

לא שנו אלא דנטפנו כליו במים

אבל הוא עצמו פטור

קרקע עולם הזיקתו

The שופך is חייב only for clothing that was ruined in the water, but he is פטור for a person that fell to the ground and was injured.

The distinction in whether

בדתמו מיא

The water was absorbed in the ground, for which the שופך NOT liable for אדם נזקי אדם,

And

דלא תמו מיא

The water mixed with the ground and created mud, רפס, for which the שופך IS liable for אדם נזקי אדם.

The Mishnah's Halachah of

המצניע את הקוץ ואת הזכוכית

If someone put away a thorn or glass in a רשות הרבים

OR

והגודר את גדרו בקוצים

He built a fence of thorns between his property and the רשות הרבים.

וגדר שנפל לרה"ר

Or his wall collapsed into the רשות הרבים

והוזקו בהן אחרים

חייב בנזקו

In all these cases if they caused damaged to others, the owner is liable for תשלומין, because they are ממונו.

B יוחנן's distinction of

לא שנו אלא מפריה

אבל מצמצם לא

He is חייב only if he turned the קוצים outward to the רשות הרבים, but he is פטור if he turned the קוצים inward to his רשות.

The second Mishnah's Halachah of

המוציא את תבנו וקשו לרה"ר לזבלים

והוזק בהן אחר

חייב בנזקו

If someone spread his straw in a רשות הרבים so that they compost and become fertilizer, and it caused damaged to others, the owner is liable;

וכל הקודם בהן זכה

And the תבן וקשו are considered חכמים, a קנס, a penalty that the תבן וקשו are considered חכמים, and anyone may claim them.

The Machlokes regarding זעירי רב and חכמים

A

השופך מים ברה"ר
והוזק בהן אחר
חייב בנזקו

רב

לא שנו אלא דנטפנו כליו במים
אבל הוא עצמו פטור
קרקע עולם הזיקתו

בדתמו מיא

המצניע את הקוץ ואת הזכוכית
ברשות הרבים

והגודר את גדרו בקוצים
ברשות הרבים

וגדר שנפל לרה"ר
והוזקו בהן אחרים
חייב בנזקו

B

לא שנו אלא מפריה
אבל מצמצם לא

המוציא את תבנו וקשו לרה"ר לזבלים
והוזק בהן אחר
חייב בנזקו
וכל הקודם בהן זכה

C קנסו גופן משום שבחן
 Whether the קנס included both, שבחן, the improved תבן,
 and גופן, the original תבן, or only שבחן;
 However, they both agree
 דבר שאין בו שבח
 לא קנסו
 For something that does not improve, the חכמים did not
 initiate a קנס for גופן.

C

◆

The Machlokes רב and זעירי
קנסו גופן משום שבחן

However, they both agree
דבר שאין בו שבח
לא קנסו

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

השופך מים ברה"ר והזוק בהן אחר
חייב בנזקו

If someone poured water in a public area and it caused
damage to others, the שופך is liable for תשלומין.

רב says

לא שנו אלא דנטנפו כליו במים
אבל הוא עצמו פטור
קרקע עולם הזיקתו

The שופך is חייב only for clothing that was ruined in the
water, but he is פטור if a person fell to the ground and was
injured, because as Rashi in כ"ה דף explained, רב holds
כל תקלה שלא הפקירה
משור למדנו

Only an obstacle that is הפקר is considered a בור; but the
water that did NOT become הפקר is considered like שור,
his property. Therefore,

טינפו כליו במים חייב
Because one is liable if ממונו damages כלים,
אבל הוא עצמו פטור

Even though the קרקע that IS הפקר is considered a בור,
however רב holds
בור שחייבה עליו תורה
להבלו ולא לחבטו

One is liable for בור only for damage caused by its foul air,
but not for damage caused by its impact, as in our case.

1

משנה

השופך מים ברה"ר והזוק בהן אחר
חייב בנזקו

If someone poured water in a public area
and it caused damage to others,
the שופך is liable for תשלומין.

כך

לא שנו אלא דנטנפו כליו במים
אבל הוא עצמו פטור
קרקע עולם הזיקתו

The שופך is חייב
only for clothing
that was ruined
in the water

But he is פטור
if a person fell to
the ground and
was injured

כל תקלה שלא הפקירה – משור למדנו

Only an obstacle that is הפקר is considered a בור;
but the water that did not become הפקר
is considered like שור - his property.

Therefore,

טינפו כליו במים חייב

Because one is liable if ממונו damages כלים,

אבל הוא עצמו פטור

Even though the קרקע that IS הפקר is considered a בור

However רב holds

בור שחייבה עליו תורה
להבלו ולא לחבטו

One is liable for בור only for damage caused by its foul air,
but not for damage caused by its impact,
as in our case.

2 While according to שמואל in כ"ח דף who holds כל תקלה שלא הפקירה מבור למדנו All obstacles are considered בור, regardless of whether they are הפקר or not, טינפו כליו במים פטור Because one is פטור if his בור damages כלים אבל הוא עצמו חייב Because בור שחייבה עליו תורה להבלו וכ"ש לחבטו One is liable for בור even if its impact caused the היזק.

The Gemara however makes a distinction in רב בדתמו מיא הוא עצמו פטור Only if the water was absorbed in the ground, is the שופך NOT liable for אדם נזקי אדם, because the קרקע is only a בור, for which חבטה is פטור; however דלא תמו מיא חייב If the water mixed with the ground and created רפש mud, the שופך IS liable for אדם נזקי אדם, because, as Rashi explains שלו הוא The שופך now belongs to him and is considered ממונו for which חבטה is חייב
=====

2 While according to שמואל who holds כל תקלה שלא הפקירה – מבור למדנו All obstacles are considered בור, regardless of whether they are הפקר or not, טינפו כליו במים פטור Because one is פטור if his בור damages כלים אבל הוא עצמו חייב Because שמואל holds בור שחייבה עליו תורה להבלו וכ"ש לחבטו One is liable for בור even if its impact caused the היזק.

The Gemara however makes a distinction in רב

<p>דלא תמו מיא הוא עצמו חייב</p> <p>If the water is now mud, the שופך is liable for אדם נזקי אדם, because, as Rashi explains שלו הוא The mud now belongs to him and is considered ממונו for which חבטה is חייב</p>	<p>בדתמו מיא הוא עצמו פטור</p> <p>Only if the water was absorbed in the ground, is the שופך not liable for אדם נזקי אדם, because the קרקע is only a בור, for which חבטה is פטור;</p>
---	---

3 The Mishnah continues המצניע את הקוץ ואת הזוכית; רשות הרבים; והגדר את גדרו בקוצים OR he built a fence of thorns between his property and the רשות הרבים; וגדר שנפל לרה"ר OR his wall collapsed into the רשות הרבים והזקו בהן אחרים חייב בנזקן In all these cases he is liable for damage to others, because they are ממונו.

3 המצניע את הקוץ ואת הזוכית; רשות הרבים; והגדר את גדרו בקוצים וגדר שנפל לרה"ר

If a person put away a thorn or glass in a רשות הרבים; Or - he built a fence of thorns between his property and the רשות הרבים; Or - his wall collapsed into the רשות הרבים

והזקו בהן אחרים - חייב בנזקן
In all these cases he is liable for damage to others, because they are ממונו.

4 Regarding the case of והגודר את גדרו בקוצים והגודר את גדרו בקוצים רבי יוחנן says לא שנו אלא מפריח אבל מצמצם לא He is חייב only if he turned the קוצים outward to the רשות הרבים, because he was פושע in the קוצים; but he is פטור if he turned the קוצים inward to his רשות, because לפי שאין דרכן של בני אדם להתחכך בכתלים He was not פושע as people generally do not rub against walls.
=====

4 והגודר את גדרו בקוצים
רבי יוחנן
לא שנו אלא מפריח
אבל מצמצם לא

He is חייב only if he turned the קוצים outward to the רשות הרבים, because he was פושע in the קוצים

But he is פטור if he turned the קוצים inward to his רשות, because לפי שאין דרכן של בני אדם להתחכך בכתלים He was not a פושע as people do not rub against walls

5 Zugt Di Mishnah המוציא את תבנו וקשו לרה"ר לזבלים והוזק בהן אחר חייב בנזקו If someone spread out his straw in a רשות הרבים so that they compost and become fertilizer, he is liable for damage to others; וכל הקודם בהן זכה And the חכמים initiated a קנס, a penalty that the תבן וקש are considered הפקר, and anyone may claim them.

רשב"ג אומר כל המקלקלין ברה"ר והזיקו חייבין לשלם וכל הקודם בהן זכה רשות רשב"ג says that all obstacles that were placed in the רשות הרבים, the owner is liable for damages, and anyone may claim them.

ההופך את הגלל ברה"ר והוזק בהן אחר חייב בנזקו If someone placed his fertilizer in the רשות הרבים, the owner is liable for damages.

5 המוציא את תבנו וקשו לרה"ר לזבלים והוזק בהן אחר חייב בנזקו

If someone spread out his straw in a רשות הרבים so that they compost and become fertilizer, he is liable for damage to others;

וכל הקודם בהן זכה

And the חכמים initiated a קנס that the תבן וקש are considered הפקר, and anyone may claim them.

רשב"ג אומר כל המקלקלין ברה"ר והזיקו חייבין לשלם וכל הקודם בהן זכה

All obstacles that were placed in the רשות הרבים, the owner is liable for damages and anyone may claim them.

ההופך את הגלל ברה"ר והוזק בהן אחר חייב בנזקו

If someone placed his fertilizer in the רשות הרבים, the owner is liable for damages.

6 The Gemara asks
 לימא מתניתין דלא כרבי יהודה
 Our Mishnah that holds for וקשו the owner is חייב,
 contradicts רבי יהודה who holds the owner is פטור, as the
 Braisa states;
 רבי יהודה אומר
 בשעת הוצאת זבלים
 אדם מוציא זבלו לרה"ר וצוברו כל שלשים יום
 כדי שיהא נישוף ברגלי אדם וברגלי בהמה
 שעל מנת כן הנחיל יהושע את הארץ
 During the season that people are accustomed to put out
 their fertilizer, a person may leave it in the רשות הרבים for
 thirty days so that it becomes crushed by the feet of
 people and animals, because this was one of the stipula-
 tions that ארץ ישראל made when he divided בן נון.

And another Braisa adds
 כל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברשות הרבים
 אם הזיקו חייבין לשלם
 ורבי יהודה פוטר
 Regarding all those that were permitted to place their
 obstacles in a רשות הרבים, if it caused damage, the תנא קמא
 holds חייב, while רבי יהודה holds פטור.

6
לימא מתניתין דלא כרבי יהודה
 Our Mishnah that holds
 that for וקשו the owner is חייב,
 contradicts רבי יהודה who holds the owner is פטור

רבי ירמיה אומר
בשעת הוצאת זבלים
אדם מוציא זבלו לרה"ר וצוברו כל ל' יום
כדי שיהא נישוף ברגלי אדם וברגלי בהמה
שעל מנת כן הנחיל יהושע את הארץ
 During the season that people are accustomed to put out
 their fertilizer, a person may leave it in the רשות הרבים for
 thirty days so that it becomes crushed by the feet of
 people and animals,
 because this was one of the stipulations
 that ארץ ישראל made when he divided בן נון.

And another Braisa adds
כל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברה"ר
 Regarding all those that were permitted
 to place their obstacles in a רשות הרבים,
אם הזיקו חייבין לשלם
ורבי יהודה פוטר

7 The Gemara offers two explanations
 1.
 רב נחמן says
 מתניתין שלא בשעת הוצאת זבלים
 Our Mishnah's refers to out-of-season, when people do
 not put out their fertilizer, in which even רבי יהודה holds
 חייב, because he was not permitted to do so. However, רבי
 יהודה of the Braisa refers only to in-season.
 2.
 רב אשי says
 תבנו וקשו תנן
 The Mishnah refers only to straw that did not yet become
 compost, in which רבי יהודה agrees that even ברשות he is
 חייב, because, as Rashi explains
 קשים הם ומחליקים בהן
 The straw is still hard and people tend to slip on them.
 While רבי יהודה פוטר refers to זבל, fertilizer, which is ברשות,
 and he is פטור because
 אינו נוה להחליק כך כך
 People do not easily slip on them.
 =====

7
תבנו וקשו תנן
 The Mishnah refers to straw
 that did not yet become
 compost, and רבי יהודה agrees
 that even ברשות he is חייב,
 because the straw is still
 hard and slippery.
While רבי יהודה פוטר
refers to זבל, fertilizer,
which is ברשות,
and he is פטור because
people do not easily slip
on them.

רב נחמן
מתניתין
שלא בשעת
הוצאת זבלים
 Our Mishnah's refers to
 out-of-season,
 when people do not put
 out their fertilizer,
 חייב רבי יהודה holds רבי יהודה,
 because he was not
 permitted to do so.
 However, רבי יהודה פוטר
 of the Braisa refers
 only to in-season.

8 The Mishnah said regarding המוציא את תבנו וקשו לרה"ר וכל הקודם בהן זכה
The תבן וקש and anyone considered the הפקר, and anyone may claim them.

אמר רב
בין בגופן בין בשבחן
תבן says both, the improvement and the original, because הפקר, because
קנסו גופן משום שבחן
The שבח in the קנס of the חכמים included the גוף.

ועירי disagrees and says
בשבחן אבל לא בגופן
Only the improvement becomes הפקר, but the original תבן does not become הפקר, because
לא קנסו גופן משום שבחן
The שבח in the קנס of the חכמים did not include the גוף. And the one who takes it must reimburse the owner for the original תבן.

8 המוציא את תבנו וקשו לרה"ר
וכל הקודם בהן זכה

אמר רב
בשבחן
אבל לא בגופן
Only the improvement becomes הפקר, but not original תבן, because
לא קנסו גופן משום שבחן
The שבח in the קנס of the חכמים did not include the גוף. And the one who takes it must reimburse the owner for the original תבן.

אמר רב
בין בגופן בין בשבחן
The improvement and the original תבן, become הפקר, because
קנסו גופן משום שבחן
The שבח in the קנס of the חכמים included the גוף.

9 The Gemara questions רב from our Mishnah, because in the רישא's case of תבנו וקשו the Mishnah mentions כל הקודם זכה
While in the סיפא's case of הגלל את ההופך, the Mishnah does not mention כל הקודם זכה
This must be because תבנו וקשו becomes מושבח, improved, for which there is a קנס, but גלל does not become improved, therefore there is no קנס.
Apparently, the Mishnah holds לא קנסו גופן משום שבחן

The Gemara explains, רב holds it depends;
דבר שיש בו שבח
קנסו גופו משום שבחו
For something that improves, the חכמים included the גוף in the קנס of the שבח.
דבר שאין בו שבח
לא קנסו
For something that does not improve, the חכמים did not initiate any קנס.

9 The Gemara questions רב from our Mishnah
?
In the סיפא
ההופך את הגלל
the Mishnah does NOT say
כל הקודם זכה
In the רישא
תבנו וקשו
the Mishnah says
כל הקודם זכה

This must be because תבנו וקשו becomes מושבח, improved, for which there is a קנס, but גלל does not become improved, therefore no קנס.

Apparently, the Mishnah holds
לא קנסו גופן משום שבחן

רב holds it depends...

דבר שאין בו שבח
לא קנסו
For something that does not improve, the חכמים did not initiate any קנס.

דבר שיש בו שבח
קנסו גופו משום שבחו
For something that improves, the חכמים included the גוף in the קנס of the שבח.

10 לימא כהני תנאי
 The Gemara suggests that this Machlokes is actually the Machlokes the Tanna Kamma and רשב"ג in a Braisa regarding our Mishnah's case of המוציא תבנו וקשו לרה"ר לזבלים
 The Tanna Kamma says
 וכל הקודם בהן זכה ואסורין משום גזל
 While רשב"ג says
 וכל הקודם בהן זכה ומוותרין משום גזל

The Gemara asks, first the Tanna Kamma says
 כל הקודם בהן זכה
 One may take them;
 But then says
 אסורין משום גזל
 One may not take them?

Therefore, we must say as follows:
 The Tanna Kamma holds
 וכל הקודם בהן זכה בשבחן
 For there is a קנס and he may take it;

ואסורין משום גזל אגופן
 For there is no קנס, and he may not take it, because לא קנסו גופן משום שבחן

While רשב"ג holds
 כל הקודם בהן זכה אפילו גופן נמי
 For there is also a קנס, because קנסו גופן משום שבחן

11 The Gemara says
 לזעירי ודאי תנאי היא
 According to זעירי we must say that this is the Machlokes and he concurs only with the Tanna Kamma;
 However, according to רב there is no Machlokes, perhaps all agree that
 קנסו גופן משום שבחן והכא בהלכה ואין מורין כן קא מיפלגי
 They disagree in whether the חכמים publicized the קנס regarding גוף
 The Tanna Kamma holds
 הלכה ואין מורין כן
 They publicized the קנס only regarding the שבח, but not regarding the גוף.

While רשב"ג holds
 הלכה ומורין כן
 They publicized the קנס for both, the שבח and the גוף.

10 אימא כפני תנאי

המוציא תבנו וקשו לרה"ר לזבלים

<p>רלב"ג</p> <p>וכל הקודם בהן זכה</p> <p>ומותרין משום גזל</p>	<p>תנא קמא</p> <p>וכל הקודם בהן זכה</p> <p>ואסורין משום גזל</p>
<p>רלב"ג</p> <p>כל הקודם זכה</p> <p>One may take them</p>	<p>But then says</p> <p>אסורין משום גזל</p> <p>One may not take them</p>
<p>אפילו גופן נמי</p> <p>For there is also a קנס, because קנסו גופן משום שבחן</p>	<p>אגופן</p> <p>There is no קנס, and he may not take it, because לא קנסו גופן משום שבחן</p>

11 לזעירי ודאי תנאי היא

According to זעירי we must say that this is the Machlokes and he concurs only with the Tanna Kamma;

However...

According to רב there is no Machlokes, perhaps all agree that

קנסו גופן משום שבחן והכא בהלכה ואין מורין כן קא מיפלגי

They disagree in whether the חכמים publicized the קנס regarding גוף

<p>רלב"ג</p> <p>הלכה ומורין כן</p> <p>They publicized the קנס for both, the שבח and the גוף.</p>	<p>תנא קמא</p> <p>הלכה ואין מורין כן</p> <p>They publicized the only regarding the שבח, but not regarding the גוף.</p>
--	--